

A TANTÁRGY ADATLAPJA

Kórushangképzés a gyakorlatban 1

Egyetemi tanév 2026-2027

1. A képzési program adatai

1.1. Felsőoktatási intézmény	Babeş-Bolyai Tudományegyetem, Kolozsvár
1.2. Kar	Református Tanárképző és Zeneművészeti Kar
1.3. Intézet	Református Tanárképző és Zeneművészeti Intézet
1.4. Szakterület	Zene
1.5. Képzési szint	Mesterképzés (MA)
1.6. Tanulmányi program/ Képesítés	Zeneművészet a kortárs térben
1.7. Képzési forma	Nappali

2. A tantárgy adatai

2.1. A tantárgy neve	Kórushangképzés a gyakorlatban			A tantárgy kódja	TMM1320
2.2. Az előadásért felelős tanár neve	-				
2.3. A szemináriumért felelős tanár neve	Dr. Potyó István				
2.4. Tanulmányi év	1	2.5. Félév	2	2.6. Értékelés módja	Kollokvium
2.7. Tantárgy rendszere	Választható			2.8. Tantárgy típusa	Kiegészítő

3. Teljes becsült idő (az oktatási tevékenység féléves óraszama)

3.1. Heti óraszám	1	melyből: 3.2. előadás	-	3.3. szeminárium/labor/projekt	1
3.4. Tantervben szereplő összóraszám	14	melyből: 3.5. előadás	-	3.6 szeminárium/labor	14
3.5 Az egyéni tanulmányi idő (ET) és az önképzési tevékenységekre (ÖT) szánt idő elosztása:					óra
3.5.1. A tankönyv, a jegyzet, a szakirodalom vagy saját jegyzetek tanulmányozása (ET)					8
3.5.2. Könyvtárban, elektronikus adatbázisokban vagy terepen való további tájékozódás					8
3.5.3. Szemináriumok/ laborok, házi feladatok, portfóliók, referátumok, esszék kidolgozása (nagyobb vagy egyenlő a tantárgy naptárában az ellenőrzési feladatokra előírt összóraszámmal)					8
3.5.4. Egyéni készségfejlesztés (tutorálás)					8
3.5.5. Vizsgák					1
3.5.6. Más tevékenységek:					3
3.7. Egyéni tanulmányi idő (ET) és önképzési tevékenységekre (ÖT) szánt idő összóraszama					36
3.8. A félév összóraszama					50
3.9. Kreditszám					2

4. Előfeltételek (ha vannak)

4.1. tantervi	-
4.2. kompetenciabeli	- Kottaolvasás

5. Feltételek (ha vannak)

5.1. Az előadás lebonyolításának feltételei	-
5.2. A szeminárium/ labor lebonyolításának feltételei	-

6.1. A tanulmányi program elvégzése során elsajátított kompetenciák (a tantervből kell átvenni)¹

Szakmai kompetenciák	
Kompetencia kódja	Kompetencia
CP5	Előkészíti a kóruspróbát
CP2 2	Zenei diskurzust vezeti és hitelesen érvel
Transzverzális kompetenciák	
Kompetencia kódja	Kompetencia
CT3	A közösség kreativitását stimulálja

6.2. A tanulmányi programra jellemző képzési eredmények (a tantervből kell átvenni)²

A tantárgy által megcélzott tanulási eredmények		
Kompetencia kódja	Ismeret és megértés (Knowledge and understanding)	Specifikus tudományos készségek (Specific academic skills)
CP5	Az egyetemi hallgató hallgató magas szintű ismeretekkel rendelkezik a különböző zenei együttesek próbáinak előkészítésére vonatkozó módszertani, művészeti és pszichopedagógiai alapelvekről.	Az egyetemi hallgató önállóan tervezi és szervezi meg a hatékony próbafolyamatokat, az adott repertoárhoz és a különböző zenei együttesek színvonalához tud igazodni.
CP22	Az egyetemi hallgató mélyreható ismeretekkel rendelkezik a hangszerelés és a hangszeres átdolgozás technikáiról, érti a zenekari kivonatokat elkészítésének alapelveit, valamint a kisebb együttesek nagyobb hangszeres együttesekké történő kibővítésének módszereit, az egyes hangszerekre jellemző zenei textúra és hangszín sajátosságainak figyelembevételével.	Az egyetemi hallgató önállóan képes hű és szakszerű zenekari kivonatokat készíteni, valamint összetett hangszereléseket és átiratokat kidolgozni különböző hangszeres együttesek számára. Képes a zenei szerepek hatékony újraelosztására, valamint az eredeti partitúrák újrahangszerelésére a hangszerelés, a tempó vagy a harmónia módosításával, az adott együttes igényeinek megfelelően.
CT3	Az egyetemi hallgató ismeri a kreativitás elméleteit, a csoportos alkotói folyamatok dinamikáját, valamint az interdiszciplináris együttműködés alapelveit művészeti környezetben.	Az egyetemi hallgató az ötletek szabad kifejezését elősegítő alkotói légkör kialakítására képes. A művészeti együttműködést elősegíti és a közösség tagjait kreativitásra bírja.

7. Tárgy-specifikus tanulási eredmények

Ismeret és megértés (Knowledge and understanding)
1. A hallgató/abszolvens magas szintű ismereteket sajátít el a kórustechnika alapelveiről és módszereiről, megértve a légzés, a hangképzés, a hang megtámasztásának, a rezonanciának, az artikulációnak és a dikciónak a mechanizmusait, valamint ezek alkalmazásának sajátosságait a kóruséneklés gyakorlatában.
2. A hallgató/abszolvens elmélyült ismereteket sajátít el a hang kialakításáról és fejlesztéséről a kórus együttesben, a hangok homogenizálásának, a hangzás egyensúlyának, az intonációnak, a hangolásnak és a timbrális egységnek az alapelveiről, valamint a vokális technika különböző repertoárokhoz és kórusformációkhoz való adaptálásának módszereiről.

¹ A tanulmányi program tantervéből át kell venni azokat a szakmai és/vagy transzverzális kompetenciákat, amelyek fejlesztéséhez az a tantárgy is hozzájárul, amelyhez az adott tantárgyi adatlap készült. Minden kompetencia esetében változatlan formában át kell venni a teljes kijelentést, beleértve a kompetencia kódját is, ahogyan a tantervben megjelenik. Amennyiben a két kategória közül valamelyikből nem vesznek át kompetenciákat, a táblázatban az adott kategóriának megfelelő sort törölni kell.

² Meg kell említeni a tanulmányi programra jellemző képzési eredményeket, amelyek fejlesztéséhez az a tantárgy is hozzájárul, amelyhez az adott tantárgyi adatlap készült. A tantárgy típusának (alaptárgy/szaktárgy/kiegészítő tárgy) megfelelő jellemzőket változatlan formában kell átvenni a tantervből, és a kapcsolódó kompetencia jobb oldalán kell feltüntetni.

3. A hallgató/abszolvens ismeri a kórustechnika fejlesztésének pedagógiai és művészeti alapelveit, megérti az egyéni hangképzés és a közös kifejezés közötti kapcsolatot, valamint a vokális-interpretációs nehézségek megelőzésének és az énekes-előadói folyamat optimalizálásának lehetőségeit.
Specifikus tudományos készségek (Specific academic skills)
1. A hallgató/abszolvens önállóan és tudatosan alkalmazza a vokális technika alapelveit a kórusgyakorlatban, helyesen használja a légzést, a hangtámaszt, a hangképzést, a rezonanciát, az artikulációt és a dikciót, valamint ezeket a repertoár és az együttes követelményeihez igazítja.
2. A hallgató/abszolvens képes felismerni és korrigálni a hangképzés technikai és interpretációs nehézségeit, hozzájárul a hangok homogenizálásához, a hangzás egyensúlyának és timbrális egységének megteremtéséhez, valamint az egységes intonáció és kórushangzás kialakításához.
3. A hallgató/abszolvens integrálja a vokális technikát a művészi interpretáció folyamatába, aktívan hozzájárul a zenei frazeálás, dinamika, kifejezőerő, dikció és a mű stílusjegyeinek megvalósításához, és bizonyítja, hogy képes vokális eszközeit különböző kontextusokhoz és kóruszenei stílusokhoz igazítani.

8. A tantárgy tartalma

8.1 Szeminárium / Labor	Didaktikai módszerek	Megjegyzések
1. Légzés és hangtámasz a kóruséneklésben: • A costo-diafragmatikus légzés alapelvei • A levegőáramlás szabályozása és adagolása • A hang megtámasztása és a hangképzés stabilitása • A légzés és a zenei frazeálás összehangolása • Egyéni és közös légzés a kórus együttesben	Vokális bemutatás Magyarázat Gyakorlati gyakorlatok Zenehallgatás Megfigyelés és önértékelés	Az elméleti ismeretek elsajátítása folyamatosan összekapcsolódik gyakorlati feladatokkal, vokális bemutatókkal és a kóruséneklésben alkalmazható gyakorlati példákkal.
2. Testtartás és a hangképző apparátus előkészítése • A helyes testtartás éneklés közben • Az izomfeszültségek ellazítása és megszüntetése • A fej, a nyak és az állkapocs megfelelő helyzete • A légző- és hangképző apparátus aktiválása • Vokális és testi bemelegítő gyakorlatok	Bemutatás Magyarázat Egyéni és csoportos gyakorlati feladatok Kölcsönös értékelés	
3. Hangképzés és a hangindítás • A helyes hangképzés alapelvei • Hangindítás: lágy, kiegyensúlyozott és határozott • A légzés és a fonáció összehangolása • A kényszerített hangindítás és a vokális feszültségek elkerülése • A hang stabilitása és folyamatossága	Vokális bemutatás Gyakorlati gyakorlatok Zenehallgatás Magyarázat Egyéni korrekció	
4. Rezonancia és a vokális hangszín kialakítása • A vokális rezonancia alapelvei • A szájüregi, orrüregi és fejrezonancia alkalmazása • Tiszta és zengő vokális hangzás kialakítása	Bemutatás Összehasonlító zenehallgatás Vokális kísérletezés Megfigyelés és önértékelés	

• A hangszín egységesítése a kórusszólamon belül • A rezonancia alkalmazkodása a hangerőhöz és a vokális regiszterhez		
5. Artikuláció, dikció és a szöveg érthetősége • A magánhangzók képzése és a mássalhangzók artikulációja • A kiejtés tisztasága a kóruséneklésben • A szöveg, a légzés és a hangképzés összehangolása • A kiejtés egységesítése az együttesen belül • A dikció sajátosságai különböző stílusokban és nyelveken	Bemutatás Dikciós gyakorlatok Ritmikus és vokális olvasás Zenehallgatás Csoportmunka	
6. Intonáció és vokális hangolás • A helyes intonáció kialakítása és fenntartása • A légzés, a rezonancia és az intonáció közötti kapcsolat • A hangok stabilitása a különböző regiszterekben • Az intonáció lefelé vagy felfelé irányuló tendenciáinak korrigálása • Egyéni és közös hangolás	Bemutatás Intonációs gyakorlatok Zenehallgatás Hangvilla használatával végzett gyakorlatok Önértékelés és kölcsönös értékelés	
7. A hangok homogenizálása és a kórushangzás egyensúlya • A vokális hangszín egységesítése • Az egyes kórusszólamok közötti egyensúly • A hangerő szabályozása • A hangok egybeolvadása akkordokban és polifon struktúrákban • Az egyéni hangképzés alkalmazkodása az együttes hangzásához	Gyakorlati interpretáció Bemutatás Zenehallgatás Csoportmunka Önértékelés és kölcsönös értékelés	
8. Vokális regiszterek és a regiszterek közötti átmenet • A vokális regiszterek sajátosságai • A regiszterek egységesítése • Átmenet a mell-, a kevert- és a fejregiszter között • A hangtörések és vokális feszültségek elkerülése • A technika alkalmazása különböző kórushang-típusokhoz	Vokális bemutatás Egyéni gyakorlatok Csoportos gyakorlatok Zenehallgatás Önálló megfigyelés és vokális kísérletezés	
9. Dinamika és a vokális hangerő szabályozása • A dinamikai árnyalatok megvalósítása • Crescendo és diminuendo • A hangerő szabályozása a hang megfeszítése nélkül • A légzés és a dinamika közötti kapcsolat • A dinamikai csúcspontok és feloldások megvalósítása	Bemutatás Gyakorlati gyakorlatok Összehasonlító zenehallgatás Interpretáció Kölcsönös értékelés	

10. Frazéálás, legato és vokális kifejezőerő • A zenei frázis kialakítása légzéssel és hangtámasszal • A dallamvonal folyamatossága • A vokális legato megvalósítása • A feszültség és feloldás pontjai • A vokális kifejezőerő integrálása a kórusinterpretációba	Zenehallgatás Frazéálási gyakorlatok Interpretáció Magyarázat és elemzés	
11. A vokális technika a stílus és a repertoár függvényében • A barokk kóruséneklés sajátosságai • Vokális technika a klasszikus és romantikus repertoárban • A modern és kortárs repertoár sajátosságai • A hangképzés, a dikció és az artikuláció alkalmazkodása a stílushoz • A technika és a művészi kifejezés kapcsolata	Zenehallgatás és elemzés Bemutató Interpretáció Magyarázat Önálló megfigyelés	
12. Vokális technika különböző kórusformációkban • A gyermek- és serdülőkori hang sajátosságai • A női, férfi és vegyes hangok sajátosságai • A technika alkalmazása női, férfi és vegyes karban • A kóruszólamok közötti egyensúly • A vokális hangképzés összehangolása az együttesben	Bemutató Gyakorlati gyakorlatok Zenehallgatás Csoportmunka Kórusinterpretáció	
13. Vokális technika összetett és kortárs repertoárban • Összetett ritmikai és dallami struktúrák megközelítése • Intonáció modern harmóniai nyelvekben • Kortárs vokális effektusok és technikák • A kottajelölések és vokális előadói utasítások sajátosságai • A hang egészségének megőrzése megterhelő repertoár esetén	Bemutató Magyarázat Zenehallgatás Vokális kísérletezés Egyéni és csoportos gyakorlati feladatok	
14. A vokális technika integrálása a kórusinterpretációba • A vokális technika alapelveinek alkalmazása a tanult repertoárban • A légzés, a hangképzés, a rezonancia és a dikció összehangolása • A technika integrálása a művészi kifejezésbe • A vokális önállóság és az önkontroll képességének fejlesztése • Felkészülés a professzionális és önálló művészi kórustevékenységre	Gyakorlati feladatok Kórusinterpretáció Bemutató Zenehallgatás és elemzés Önértékelés és kölcsönös értékelés	
Könyvészet: Asztalos Andrea, <i>Gyermekhangképzés, Szeged</i>		

Bárdos Lajos, *Modális harmóniák*, Zeneműkiadó Vállalat, Budapest 1961
 Fred Goldbeck, *A tökéletes karmester*, Zeneműkiadó, Budapest, 1964
 Kardos Pál, *Egyszólamúság az énekkari nevelésben - Módszertani útmutató*, Kardos Pál Alapítvány, Szeged, 2007
 Kontra Zsuzsa, *Énekeljünk tisztán, ha tudunk*, Kodály Intézet, Kecskemét, 1999
 Kodály Zoltán - *Vegyesskarok*, Editio Musica, Budapest, 2018
 Bartók Béla - 27 Egyenmű kar, Editio Musica, Budapest, 2011

9. Értékelés

Tevékenység típusa	10.1 Értékelési kritériumok	10.2 Értékelési módszerek	10.3 Aránya a végső jegyben
10.4 Előadás	-	-	-
10.5 Szeminárium / Labor	A kórustechnika sajátos alapelveinek és módszereinek elméleti ismerete.	Szóbeli vizsga	50%
	A megszerzett ismeretek gyakorlati alkalmazása a légzéstechnika, a hangképzés, a rezonancia, a dikció, az intonáció és a kifejezőerő megfelelő alkalmazásán keresztül a kórusinterpretációban.	Gyakorlati vizsga	50%
10.6 A teljesítmény minimumkövetelményei			

10. SDG-ikonok (Fenntartható fejlődési célok/ Sustainable Development Goals)³

		A fenntartható fejlődés általános ikonja						
								
								Nem alkalmazható
								

³ Válasszon ki egyetlen olyan ikont, amely az [Egyetemi folyamatban történő alkalmazására vonatkozó eljárás](#) szerint legjobban illeszkedik az adott tantárgyhoz. Ha a tantárgy általánosságban foglalkozik a fenntartható fejlődéssel (pl. bemutatja/bevezeti a fenntartható fejlődés általános kereteit stb.), akkor a Fenntartható Fejlődés általános ikonja rendelhető hozzá. Ha egyetlen ikon sem vonatkozik a tantárgyra, válassza az utolsó opciót: „Nem alkalmazható”.

Kitöltés időpontja:

2026. április 3.

Szeminárium felelőse:

Dr. Potyó István

Az intézeti jóváhagyás dátuma:

2026. április 27.

Intézetigazgató: Péter István